

หลักสูตร ฝึกอบรมอาชีพการถักเปเลญวน จำนวน 9 ชั่วโมง

ความเป็นมา

ภูมิปัญญาเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับสังคมไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แต่อาจมีรูปแบบที่เปลี่ยนไปตามสภาพการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สิ่งเหล่านี้กำลังจะทำให้ภูมิปัญญาที่เป็นองค์ความรู้ความเชื่อ ความสามารถของคนในท้องถิ่น ที่ได้จากการสั่งสมประสบการณ์และการเรียนรู้มาเป็นระยะเวลายาวนาน ที่มีลักษณะเป็นองค์รวม และมีคุณค่าทางวัฒนธรรม เลือนหายไปจากสังคมไทย ซึ่งหลีกเลี่ยงไม่ได้ว่าหากภูมิปัญญาเหล่านี้ถูกกลืนไปในสังคมแห่งทุนนิยม พื้นฐานความเข้าใจธรรมชาติ ที่มีมาแต่โบราณก็จะสูญไปตามกาลเวลาภูมิปัญญาจึงมีความสำคัญในการสร้างความยั่งยืนของสังคมพื้นบ้านที่เป็นสังคมของการพึ่งพาซึ่งกันและกันคนกับคน คนกับธรรมชาติ คนกับสัตว์ มีการพึ่งพิงความสามารถโดยใช้ความรู้จากประสบการณ์ที่สั่งสมและสืบทอดกันมา เป็นความสามารถและศักยภาพในเชิงการแก้ปัญหา การปรับตัวเรียนรู้และสืบทอดไปสู่คนรุ่นต่อไปเพื่อการดำรงอยู่ของเผ่าพันธุ์ อันสร้างให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรม เผ่าพันธุ์หรือเป็นวิถีชีวิตของชาวบ้านสิ่งเหล่านี้จำเป็นต้องอาศัยพื้นฐานความเข้าใจที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวให้สังคมมีความเห็นพ้องในหลักการดำเนินชีวิต วัฒนธรรม ประเพณีภูมิปัญญาจึงเป็นกำลังสำคัญในการสร้างความยั่งยืนของสังคมพื้นบ้าน ที่เป็นรากฐานการดำเนินชีวิตของคนในแต่ละท้องถิ่น ที่แฝงไปด้วยขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของชาติพันธุ์ อันเป็นสุนทรียะที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ และแนวคิดแห่งภูมิปัญญา การถักเปเลญวน ศาสตร์และศิลป์ที่แสดงภูมิปัญญาของคนในแต่ละท้องถิ่น แฝงด้วยความผูกพันที่เชื่อมโยงวิถีชีวิต ความเชื่อ และพิธีกรรม ซึ่งได้รับการถ่ายทอดและสืบทอดต่อกันมารุ่นสู่รุ่นจนถึงปัจจุบัน การถักเปเลญวนในหลายท้องถิ่นยังคงรักษารูปแบบอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน รูปแบบ ลวดลายและกรรมวิธีในการถักเปเลญวน มีความแตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่นและลักษณะเฉพาะของเชื้อชาติ สิ่งสำคัญคือการสืบทอดและรักษาภูมิปัญญาแห่งการผสมผสานความปรารถนาจริงที่แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของท้องถิ่นที่มีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยภูมิปัญญาที่ทรงคุณค่า การถักเปเลญวนจึงเป็นภูมิปัญญาที่แสดงออกถึงความเจริญรุ่งเรืองทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม รวมถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มคนที่แสดงผ่านทางลวดลายและเส้นสีผ้าที่นำมาทำเปเลญวน ที่สืบทอดความเชื่อและขนบธรรมเนียมประเพณี อันเป็นรากฐานทางศิลปวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์

สมัยก่อนครอบครัวชาวชนบททั่วไปที่มีเด็กทารก จะนำผ้าขาวม้าผูกเป็นเปลให้เด็กนอนเมื่อเด็กนอนในเปลและไกวเปล เด็กจะนอนนานไม่ร้องโยเย จึงมีความเชื่อว่าเด็กคงมีความรู้สึกอบอุ่นปลอดภัยเหมือนอยู่ในท้องแม่ ชาวบ้านและสังคมไทยส่วนใหญ่ในชนบทประกอบอาชีพการทำเกษตร ทำไร่ ทำนา เมื่อมีภาระหนักเหนื่อยเมื่อยล้าก็จะหยุดพักผ่อนให้หายเหนื่อย และต้องการที่หลบนอนที่สะดวกสบายจึงเกิดความคิดนำผ้าและเชือกดัดกล่าวกมาคัดเลือกแล้วถักเป็นเปลที่มีลักษณะสวยงาม มีสีสัน มีความนุ่ม นำมาถักเปเลญวนใช้ในครัวเรือนและสามารถจำหน่ายได้เพื่อเป็นอาชีพเสริมเมื่อว่างเว้นจากการทำนาและการใช้เปเลญวนสำหรับนอนพักผ่อนได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ

อาชีพการถักเปเลญวนจึงเป็นอีกหนึ่งอาชีพที่น่าสนใจสามารถเป็นอาชีพทางเลือก สร้างรายได้เสริมใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ จึงได้ส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรการถักเปเลญวน ซึ่งเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะงานศิลปะมีความคิดสร้างสรรค์ การเลือกใช้แบบลวดลายสีสันสวยงาม การออกแบบ การคำนวณ ขนาดรูปแบบเปเลญวนให้เหมาะสมกับการใช้งาน โดยนำแนวคิดภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาผสมผสานเพื่อการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของบริบทสังคมโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สร้างเศรษฐกิจที่สมดุลให้กับชุมชน นำความรู้ และทรัพยากรของชุมชนมาพัฒนาแนวคิดเพื่อการยั่งยืน เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

หลักการของหลักสูตร

1. การจัดการศึกษาการประกอบอาชีพการถักเปียถักนุ่ง มุ่งเน้นให้ผู้ไม่มีอาชีพ ผู้มีอาชีพแล้ว และต้องการพัฒนาอาชีพของตนให้มีความมั่นคง
2. การจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นการอบรม ฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมาย ผู้ไม่มีอาชีพ ผู้ที่มีอาชีพแล้ว และต้องการพัฒนาอาชีพของตนเองให้มีความมั่นคง เพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพ

จุดมุ่งหมาย

1. อธิบายความสำคัญในการประกอบอาชีพการถักเปียถักนุ่ง
2. อธิบายวัสดุ อุปกรณ์และเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม
3. อธิบายขั้นตอนการถักเปียถักนุ่งได้
4. ฝึกปฏิบัติการถักเปียถักนุ่งได้
5. คิดต้นทุน กำไรจากการจำหน่ายเปียถักนุ่งได้
6. อธิบายช่องทางการจัดการการตลาดของอาชีพการถักเปียถักนุ่งได้

เป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา

ภาคทฤษฎี	2	ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ	7	ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ความสำคัญของการประกอบอาชีพการถักเปียถักนุ่ง	1. อธิบายความสำคัญของการประกอบอาชีพการถักเปียถักนุ่ง	1. ความสำคัญของการประกอบอาชีพการถักเปียถักนุ่ง	1. วิทยากรอธิบายความสำคัญของการประกอบอาชีพการถักเปียถักนุ่ง	10 นาที	
2. วัสดุอุปกรณ์และการเลือกใช้	2. อธิบายวัสดุ อุปกรณ์ และเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม	2. วัสดุ อุปกรณ์ และการเลือกใช้	1. วิทยากรอธิบายอุปกรณ์ในการถักเปียถักนุ่ง 2. ให้ผู้เรียนเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์	20 นาที	
3. ขั้นตอนการถักเปียถักนุ่ง	3. อธิบายขั้นตอนการถักเปียถักนุ่งได้	3. ขั้นตอนการถักเปียถักนุ่ง	1. วิทยากรอธิบายขั้นตอนการถักเปียถักนุ่ง 2. ให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ขั้นตอนการถักเปียถักนุ่ง	30 นาที	1 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร(ต่อ)

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
4. การฝึกปฏิบัติการ ถักเปลญวน	4. สามารถฝึกปฏิบัติถัก เปลญวนได้	4. การปฏิบัติการถัก เปลญวนได้	1. วิทยากรบรรยาย/สาธิต วิธีการถักเปลญวน และ ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ 2. วิทยากรและผู้เรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้การฝึก ปฏิบัติ	30 นาที	6 ชั่วโมง
5. การคิดต้นทุน กำไร	5. คิดต้นทุน กำไรจาก การจำหน่ายเปลญวน	5. การคำนวณต้นทุน กำไร	1. วิทยากรให้ความรู้ เกี่ยวกับวิธีการคิดต้นทุน กำไร 2. ให้ผู้เรียนฝึกการคิด ต้นทุน กำไร	20 นาที	
6. ช่องทางการ จัดการการตลาดของ อาชีพการถักเปล ญวน	6. อธิบายช่องทางการ จัดการการตลาดของ อาชีพการถักเปลญวน	6. ช่องทางการตลาด ของอาชีพถักเปลญวน	1. วิทยากรแจกใบความรู้ให้ ผู้เรียนศึกษา 2. วิทยากรและผู้เรียน ร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยน เรียนรู้เกี่ยวกับช่องทางการ จัดการการตลาด 3. วิทยากรให้ความรู้ ช่องทางการขายสินค้า ออนไลน์	10 นาที	

สื่อการเรียนรู้

1. สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ ใบความรู้ แผ่นพับ
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อออนไลน์
3. สื่อบุคคล เช่น ผู้รู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น
4. แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตจากพฤติกรรมการมีส่วนร่วม การซักถาม และการบันทึกผลการเรียนรู้
2. แบบประเมินความพึงพอใจ (แบบ พต.12)
3. แบบติดตามผู้เรียน (แบบ พต.20)

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. ชิ้นงาน/ผลงาน ผ่านเกณฑ์ การประเมินตามมาตรฐานและคุณภาพ

ลงชื่อ.....ผู้เขียนหลักสูตร
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(.....)

ลงชื่อ.....อนุมัติหลักสูตร
(.....)